

Mange land følger Norge

■ Kvoteringsloven har samme effekt som røykeloven

Tre år etter at kvoteringsloven i norske ASA-selskaper trådte i kraft, er interessen fra utlandet større enn noen gang. Stadig flere følger Norges eksempel.

GUNHILD M. HAUGNES
ROLAND JØRGENSEN (grafikk)

Den norske bestemmelsen om minst 40 prosent kvinner i styrene i ASA-selskapene, som har virket i snart tre år, vekker stadig større interesse rundt omkring i verden. Stadig flere land følger i Norges spor.

Spania var først ut, Nederland fulgte på. I Frankrike er man trolig snart i mål. Det franske lovforslaget er ikke formelt vedtatt i senatet, men senator Joëlle Garriaud-Maylam sier til Aftenposten at hun har godt håp om at det vil skje i slutten av denne måneden. Hun forteller at det har vært het debatt og sterke fronter rundt kvoteringsloven i Frankrike, men at det beveger seg i riktig retning. – Det er bare å gratulere med det dere har fått til i Norge. Det har vært utrolig viktig, dere er et forbilde for andre land, sier Garriaud-Maylam.

Skal redde Island. I kjølvannet av finanskrisen har det nærmest vært en kvinnerevolusjon på Island. På sagaoya legger mange skylden for landets økonomiske havari på en lukket klikk av menn innen næringsliv og politikk.

Andelen kvinner i nasjonalfor-samlingen har økt kraftig, og Is-

Den norske loven

Daværende næringsminister Ansgar Gabrielsen lanserte i 2002 et forslag om å lovpålegge ASA-selskaper (store, ofte børsnoterte) at de skal ha minst 40 prosent kvinner i styret. Forslaget høstet storm, men loven ble vedtatt i 2003 og trådte i kraft 1.1.2008

Antall ASA-er har falt med 300 selskaper siden lovforslaget ble lagt frem til knapt 360. Og antall kvoterter kvinner er i dag 765.

Aftenposten fakta

land fikk kvinnelig statsminister. Nå vil man ha flere inn i næringslivet. Kvoteringsloven i styrene etter norsk modell ble foreslått og vedtatt i ekspressfart.

Finland, Sveits, Sør-Afrika og Irland har innført kvoteringsloven for statseide selskaper. Både i Belgia og Italia er det nå lagt frem lovforslag. De sosialdemokratiske partiene i land som Danmark, Sverige og Storbritannia har uttalt at de ønsker kvoteringsloven i styrene. Sterke kvinnelige politikere i Tyskland kjemper også for saken.

Kvoterings tsunami. Kvinne-nettverket Globe Women kaller det en europeisk kvoterings tsunami.

Daglig leder Marit Hoel i Center for Corporate Diversity vil ikke gå så langt, men er enig i at det skjer mye.

– Jeg opplever at dette skjer på

Marit Hoel merker stor interesse for den norske loven om kvoteringsloven til ASA-styrene fra land over hele verden. FOTO: JON HAUGE

Den samme måten som med røykelo-ven, hvor Norge også var et foregangsland. Tidligere var det vanlig å bevege seg i røykfylte miljøer, nå har vi blitt vant til at det er røykritt overalt. Det samme er i ferd med å skje i styrerommene, det er blitt mer og mer naturlig å

finne kvinner i disse maktmiljøene, sier hun.

Hoel har i en årrekke utarbeidet oversikter over kjønnsrepresentasjon i styre og ledelse i de 500 største selskapene i Norden, og har de siste årene vært invitert til en rekke konferanser

rundt om i verden for å fortelle om de norske erfaringene.

– Ingen blåkoppi. – Det er ikke fordi de vil ha en blåkoppi av loven vi har. Men myndighetene i mange land ønsker mer mangfold i toppen i næringslivet. De lytter til våre erfaringer, men ser mest på hvilke forutsetninger som ligger i de ulike landenes næringsmiljø og lovgivning. Derfor ser vi også ulike varianter kvoteringsregelverk, sier Hoel, som nylig holdt foredrag på et internasjonalt seminar om temaet ved School of Advanced International Studies ved Johns Hopkins University i USA.

– Dette er en meget anerkjent tenketank. Her deltok toppolitikere fra mange land, og vi fikk en oversikt over hva som rorer seg.

Rapporteringsplikt. Blant annet fikk man vite at SEC (Security and Exchange Commission), det amerikanske kreditttilsynet, nylig har vedtatt at selskapene må oppgi hvordan de arbeider med mangfold. I Australia må børselskaper fra nyttår offentliggjøre antallet kvinner i ledelse, styrer og i bedriften som helhet. Også for selskapene på Mumbai-børsen i India skal det innføres noe lignende.

– Det er interessant, for det var slik det begynte i Norge også, sier Hoel.

gunhild@aftenposten.no

Kvoterings i andre land

Nedenfor noen av kvoteringsinitiativene i styrene i ulike land.

KVOTER VEDTATT

LAND	Typen selskaper	MÅL	VEDTATT	FRIST
 NORGE	ASA- og statsselskaper	40%	2003	Oppnådd
 SPANIA	Selskaper 250+ ansatte	40%	2007	2015
 NEDERLAND	250 + ansatte (både styre og ledelse)	30%	2009	2016
 ISLAND	50 + ansatte	40%	2010	2013

KVOTER FOR STATSSJELSKAPER

 FINLAND	Statsselskaper	40%	2004	Oppnådd
 SØRAFRIKA	Statsselskaper	30%	2000	Oppnådd
 SVEITS	Statsselskaper	30%	2006	2011
 IRLAND	Statsselskaper	40%	2004	Oppnådd

FORESLÅTT

			FORSLAG	
 FRANKRIKE	Børselskaper	40%	2010	2016
 BELGIA	Børselskaper	33%	2010	2017
 CANADA	Børselskaper og statsselskaper	50%	2010	
 ITALIA	uklart	30%	Underveis	
 AUSTRALIA	Børselskaper		Underveis	

 Oppnådd Mål Menn i styret Ikke sikre tall

Kilde: Center for Corporate Diversity

Aftenposten grafikk

Innovasjon innen cleantech

OREEC og Handelshøyskolen BI inviterer til et inspirerende seminar om hva som skal til for å lykkes med kreativitet og innovasjon på tvers av bransjer innen cleantech.

22. oktober kl. 08:30-13:00
Handelshøyskolen BI, Nydalsveien 32

Har om bl.a. eFree Motorcycles, om innovasjon ved hjelp av musikalsk improvisasjon, og refleksjoner rundt Wilhelmsens konseptskip, Orcelle, med fremdrift basert på solceller og bølgekraft. For mer info og fullstendig program, gå inn på www.oreec.no

Påmelding til berit@oreec.no